

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและวัตถุประสงค์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการพัฒนาขีดความสามารถของประชากรครั้งแรกในปี 2538 โดยผนวกข้อมูลเข้ากับแบบสำรวจภาวะการทำงานของประชากรในรอบที่ 1 (กุมภาพันธ์) ตามความต้องการใช้ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ 2 ได้ดำเนินการในปี 2542 รอบที่ 1 (กุมภาพันธ์) และรอบที่ 3 (สิงหาคม) และตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา ได้ดำเนินการสำรวจปีละ 1 ครั้ง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคมของทุกปี เพื่อให้มีข้อมูลที่ต่อเนื่องประกอบการวางแผนและการจัดทำนโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำหรับวัตถุประสงค์ของการสำรวจเพื่อต้องการประมาณถึงจำนวนและลักษณะของประชากรผู้ที่ต้องการพัฒนาขีดความสามารถ ตามรายวิชาหรือหลักสูตรที่ต้องการพัฒนา

1.2 ขอบข่ายและคุ่มรวม

ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนส่วนบุคคล และครัวเรือนกลุ่มบุคคลประเภทคนงานทั่วประเทศ

1.3 คำจำกัดความ

การพัฒนาขีดความสามารถ หมายถึง การพัฒนาตนเองโดยการเข้ารับการฝึกอบรม ฝึกอาชีพ หรือพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยไม่นับรวมการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 1) การฝึกอบรมด้านความมั่นคงของชาติ เช่น การฝึกอบรมเพื่อความมั่นคงของประเทศ ตัวอย่างเช่น ไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) อาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) โครงการกองหนุนเพื่อความมั่นคงของชาติ (กนช.) โครงการฝึกอบรม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หลักสูตรรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน เป็นต้น
- 2) การฝึกอบรมด้านสุขภาพอนามัย ตัวอย่างเช่น ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) อบรมแม่บ้าน โภชนาการ อนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัวอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น
- 3) การฝึกอาชีพด้านอื่น ๆ เช่น การรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือ การฝึกอบรมด้านคุณธรรมและหน้าที่พลเมือง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การฝึกอบรม หมายถึง การพัฒนาบุคคลด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่หน่วยงานทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน จัดให้มีขึ้นโดยกำหนดเป็นหลักสูตรต่าง ๆ และรวมถึงการประชุมทางวิชาการหรือเชิงปฏิบัติการ และสัมมนา

การฝึกอาชีพ หมายถึง การให้หรือเพิ่มพูนความรู้ ฝีมือและทัศนคติที่จะทำให้ผู้รับการฝึกสามารถทำงานในสาขาวิชาชีพที่ได้รับการฝึก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาฝีมือแรงงาน หมายถึง การฝึกอบรมให้มีฝีมือ ความรู้ ความสามารถตลอดจนทัศนคติที่จะทำให้บุคคลสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับมาตรฐานของงาน และมีความพร้อมที่จะพัฒนาฝีมือ ความรู้ ความสามารถให้สูงขึ้นได้

หลักสูตรที่ต้องการได้รับการพัฒนาขีดความสามารถ **จำแนกเป็นหมวดใหญ่ๆ 10 หมวด ดังนี้**

- 1. ช่างอุตสาหกรรม** ได้แก่ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ช่างรถยนต์และการบำรุงรักษา ช่างก่อสร้าง ช่างเขียนแบบ ช่างเครื่องมืออุตสาหกรรม และช่างอุตสาหกรรมอื่น ๆ
- 2. คหกรรม** ได้แก่ อาหารและโภชนาการ เสริมสวย ตัดเย็บเสื้อผ้า และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 3. ศิลปหัตถกรรม** ได้แก่ สิ่งทอและลายประดิษฐ์ การประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ การเจียรไนพลอย การแกะสลักไม้ การทำเครื่องเรือนไม้/หวาย การจักสาน เซรามิค/เครื่องปั้นดินเผา การทำโลหะรูปพรรณและเครื่องประดับ การออกแบบสินค้าหัตถกรรม การออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 4. เกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์** ได้แก่ การเพาะปลูกและขยายพันธุ์พืช ประมง-เพาะเลี้ยง การเลี้ยงสัตว์และการขยายพันธุ์สัตว์ การจัดสวน พืชประดับ การทำปุ๋ยธรรมชาติ การเตรียมพื้นที่ การเกษตร การไถ หว่าน การใช้เครื่องจักรการเกษตร วิธีการกำจัดแมลง และอื่น ๆ
- 5. พาณิชยกรรม** ได้แก่ การบัญชี การเงิน การธนาคาร การขาย การตลาด การจัดซื้อ เลขานุการ พิมพ์ดีด และงานเอกสาร ธุรกิจ การจัดการ การจัดการยุคใหม่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และอื่น ๆ การประกอบธุรกิจส่วนตัว
- 6. ภาษาศาสตร์** ได้แก่ การอบรมการเขียน การอ่าน การพูด การแปลภาษาต่าง ๆ
- 7. คอมพิวเตอร์** ได้แก่ การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการใช้งานเอกสาร การนำเสนอ รายงาน และประมวลผล การวิเคราะห์และออกแบบระบบ การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การซ่อมเครื่องคอมพิวเตอร์ เทคนิคการดูแลและแก้ปัญหาเครื่องคอมพิวเตอร์ การจัดทำโฮมเพจ การใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต
- 8. เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ เทคนิคการกำจัดอากาศเสีย การบำบัดน้ำเสีย ระบบการกำจัดฝุ่นในอุตสาหกรรม ระบบการปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม การป้องกันรังสีอวกาศภัย การนำของเสียไปใช้ประโยชน์และอื่น ๆ การบำรุงรักษาป่า และต้นน้ำ การอนุรักษ์ดินและน้ำ
- 9. การบริหารจัดการ การบริการและอื่นๆ** ได้แก่ การบริหารจัดการ วิชาชีพและวิชาการ (การอบรมเพิ่มเติม) บริการทั่วไป การกีฬาและมหรสพ การพิมพ์ การถ่ายรูป ความรู้ทั่วไป
- 10. การท่องเที่ยว การโรงแรมและภัตตาคาร** ได้แก่ การต้อนรับ/ประชาสัมพันธ์ พนักงานรับโทรศัพท์ ยกกระเป๋า งานทำความสะอาดและบริการห้องพัก แม่บ้าน ชักรีด พ่อครัว/แม่ครัวทำอาหารในโรงแรม การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม ผสมเครื่องดื่ม พนักงานเสิร์ฟ การป้องกันการเกิดอาชญากรรมในโรงแรม การเป็นตัวแทนจัดการท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้แนะนำการเดินทาง การจัดการธุรกิจท่องเที่ยว การขายและการตลาดด้านการท่องเที่ยว

Chapter 1

Introduction

1.1 Background and objective

The National Statistical Office (NSO) has collected the Skill Development Survey for the first time since year 1995. The questions of the Skill Development survey were incorporated in the first quarter (February) of the Labor Force Survey (LFS). For the secondly in year 1999, the survey was conducted together with the first (February) and third (August) quarters of the LFS, then the survey has been conducted yearly since 2001 during the period January – March, The propose of this survey were to gain related information for planning, monitoring and assessment to the operation on human resource e development. The aim of this survey was to approximate the number and characteristics of the population aged 15 years and over that desire skill development by the course

1.2 Coverage

The Population aged 15 years and over reside in the private and collective household, Only group of employees household.

1.3 Definition

Skill development refers to the populations aged 15 years and over who are self-development by training and occupational training excluded are as follows:

1) National Security Training, for example, training for national security such as The National Defence Volunteer, Voluntary Development and Self-Defense, Fund for National Security, training for Subdistrict Headman and Village Headman about peace and order maintaining in village etc.

2) Health and Sanitation training, for example, Health Reporter, housekeeper training, cooking, village health volunteer.

3) Other training, for example, literacy campaign, virtue and civics duty training natural resources and environment, preventing and solving drug problem.

Training refers to a person skill development by government, state enterprise, and private in various of courses. Of these including academic meeting, workshop, and seminar.

Occupational training refers to a occupation skill development for increase effectiveness and perspective their occupation.

Workforce Skill Development refers to the training about of skill, knowledge, and also perspective in order that a person skill development had increased in efficiency for their work.

The course that the peoples required to development their skill, **classified in 10 categories as below;**

1. **Industry** consist of Industrial Mechanics, Welding Technician, Electrical & Electronics Technician, Maintenance Technician, Construction Technician, Draughtman, Industrial Instrumen, and Others Industrial Workers

2. **Housing** consist of Cooking, Beauteous Makers, Dress-Makers, Tailors, and Other Home Economics

3. **Handcraft** consist of Textile, Product Invention, Jewellery Decorator, Sculpture, Wickerwork, Ceramics, and Product Design

4. **Agriculture** consist of Agriculture, Livestock, Horticulture, Manure Making, Agricultural Preparing, and Pest Management

5. **Commercial** consist of Commercial

6. **Language** consist of Language Writing Training, Language Reading/Speaking Training, and Language Translating Training

7. **Compute** consist of Computer

8. **Technology** consist of Environment Managemen

9. **Management** consist of Administrative Management, Special Training, General Services, Sports and Recreation, Printing, Photography, and General Knowledge

10. **Travel agent in the hotel and restaurant** consist of Reception in the hotel and restaurant, House keeper in the hotel and restaurant, Cuisine jobs in the hotel and restaurant, Food management in the hotel and restaurant, Hotel crime prevention, Travel agent operation, and Tourism Company